

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ MAI HƯƠNG

**HOÀN THIỆN HOẠT ĐỘNG THANH TOÁN
QUỐC TẾ CHO XUẤT NHẬP HÀNG HÓA TẠI
CHI NHÁNH NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN
ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN VĨNH PHÚC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ MAI HƯƠNG

**HOÀN THIỆN HOẠT ĐỘNG THANH TOÁN
QUỐC TẾ CHO XUẤT NHẬP HÀNG HÓA TẠI
CHI NHÁNH NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN
ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN VĨNH PHÚC**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. HOÀNG THỊ THU

THÁI NGUYÊN, 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực, xuất phát từ tình hình thực tế của Ngân hàng TMCP Đầu tư và Phát triển Việt Nam - Chi nhánh Vĩnh Phúc (BIDV.Vĩnh Phúc).

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Mai Hương

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Khoa sau đại học, cùng các thầy, cô giáo trong trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **TS. Hoàng Thị Thu** - Giáo viên trực tiếp hướng dẫn đã tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tác giả hoàn thành luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đến Ban Giám đốc, đồng nghiệp tại Ngân hàng TMCP Đầu tư và Phát triển Vĩnh Phúc đã tạo điều kiện cung cấp số liệu, đóng góp ý kiến và động viên tác giả trong suốt thời gian học tập và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Do sự hạn chế về thời gian nghiên cứu nên luận văn có thể còn thiếu sót. Tôi mong được sự góp ý, chỉ bảo chân thành của các thầy, các cô giáo và các bạn đồng nghiệp./.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Mai Hương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài.....	3
5. Đóng góp của luận văn	3
6. Kết cấu của luận văn.....	3
Chương 1. NHỮNG LÝ LUẬN CƠ BẢN VÀ THỰC TIỄN VỀ HOẠT ĐỘNG THANH TOÁN QUỐC TẾ CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	4
1.1. Cơ sở lý luận về thanh toán quốc tế.....	4
1.1.1. Khái niệm thanh toán quốc tế.....	4
1.1.2. Các điều kiện trong TTQT của NHTM	4
1.1.3. Vai trò hoạt động TTQT của các NHTM	7
1.1.4. Các phương thức TTQT chủ yếu.....	9
1.1.5. Các nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động TTQT của NHTM.....	22
1.2. Cơ sở thực tiễn trong việc hoàn thiện hoạt động TTQT và bài học thực tế vận dụng cho BIDV Vĩnh Phúc.....	26
1.2.1. Kinh nghiệm của một số nước trong việc hoàn thiện hoạt động TTQT	26
1.2.2. Bài học thực tế vận dụng cho BIDV Vĩnh Phúc.....	29
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	30
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu.....	31
2.2. Mô hình nghiên cứu.....	31
2.3. Phương pháp nghiên cứu	32
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	32
2.3.2. Phương pháp tổng hợp, xử lý số liệu.....	35

2.3.3. Phương pháp phân tích thông tin	35
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	36
2.4.1. Kết quả hoạt động thanh toán quốc tế từ năm 2008 đến năm 2012	36
2.4.2. Điều tra đối với cán bộ làm nghiệp vụ thanh toán quốc tế tại BIDV Vĩnh Phúc và doanh nghiệp	36
2.4.3. So sánh kết quả điều tra đánh giá về hoạt động thanh toán quốc tế giữa cán bộ thực hiện nghiệp vụ thanh toán quốc tế tại ngân hàng và nhân viên làm kế toán tại doanh nghiệp.....	37
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	37
Chương 3. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG TTQT CHO XNK HÀNG HÓA TẠI CHI NHÁNH NGÂN HÀNG TMCP ĐẦU TƯ & PHÁT TRIỂN VĨNH PHÚC	39
3.1. Giới thiệu chung về BIDV Vĩnh phúc	39
3.1.1. Sơ lược về sự ra đời và phát triển của BIDV Vĩnh Phúc.....	39
3.1.2. Đặc điểm hoạt động kinh doanh của BIDV Vĩnh Phúc	41
3.1.3. Kết quả hoạt động kinh doanh của BIDV Vĩnh Phúc	43
3.2. Thực trạng hoạt động TTQT tại BIDV Vĩnh phúc	46
3.2.1. Khái quát hoạt động thanh toán quốc tế tại BIDV Vĩnh Phúc.....	46
3.2.2. Thực trạng hoạt động thanh toán quốc tế tại BIDV Vĩnh Phúc.....	57
3.2.3. Đánh giá của khách hàng và ngân hàng về các vấn đề liên quan đến hoạt động thanh toán quốc tế tại BIDV Vĩnh Phúc.....	66
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động TTQT của BIDV Vĩnh phúc	74
3.3.1. Quy trình nghiệp vụ, tác nghiệp TTQT tại ngân hàng.....	74
3.3.2. Trình độ cán bộ tác nghiệp hoạt động TTQT tại ngân hàng.....	75
3.3.3. Trình độ công nghệ ngân hàng.....	75
3.3.4. Kinh doanh ngoại tệ chưa đáp ứng được nhu cầu thanh toán	76
3.3.5. Mạng lưới hoạt động của BIDV Vĩnh Phúc	78
3.3.6. Cạnh tranh của các ngân hàng khác	78
3.3.7. Các nhân tố khác	79
3.4. Đánh giá kết quả hoạt động TTQT tại BIDV Vĩnh phúc	81
3.4.1. Kết quả đạt được	81

3.4.2. Những hạn chế tồn tại và nguyên nhân	84
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	90
Chương 4. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN THANH TOÁN QUỐC TẾ CHO XNK	
HÀNG HÓA TẠI BIDV VĨNH PHÚC.....	91
4.1. Định hướng phát triển hoạt động TTQT của BIDV Vĩnh Phúc trong thời gian tới	91
4.1.1. Cơ hội và thách thức đặt ra đối với BIDV Vĩnh Phúc trong phát triển hoạt động TTQT thời gian tới	91
4.1.2. Định hướng phát triển hoạt động TTQT tại BIDV Vĩnh Phúc trong thời gian tới	93
4.2. Một số giải pháp hoàn thiện hoạt động TTQT cho XNK hàng hóa tại BIDV Vĩnh Phúc.....	94
4.2.1. Giải pháp đối với BIDV Vĩnh Phúc.....	94
4.2.2. Giải pháp từ phía khách hàng	99
4.2.3. Kiến nghị đối với Chính phủ, Ngân hàng Nhà nước và các Bộ, Ban, Ngành liên quan.....	102
KẾT LUẬN CHƯƠNG 4	107
TÀI LIỆU THAM KHẢO	111
PHỤ LỤC	113

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung
L/C	Letter of Credit
TTQT	Thanh toán quốc tế
TDCT	Tín dụng chứng từ
DN	Doanh nghiệp
XK	Xuất khẩu
NK	Nhập khẩu
XNK	Xuất nhập khẩu
USD	Đồng đô la Mỹ
NHTM	Ngân hàng thương mại
NHNN	Ngân hàng Nhà nước
BIDV TW	Ngân hàng TMCP Đầu tư và Phát triển Việt Nam
BIDV Vĩnh Phúc	Ngân hàng TMCP Đầu tư và Phát triển Việt Nam, chi nhánh Vĩnh Phúc
SWIFT	Mạng thanh toán liên ngân hàng toàn cầu (<i>Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication</i>)
UCP	Quy tắc và thực hành thống nhất tín dụng chứng từ (<i>The Uniform Rules and Practice for Documentary Credits</i>)
TCTD	Tổ chức tín dụng
WTO	Tổ chức Thương mại thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Phân phối tần số người trả lời.....	34
Bảng 3.1: Cơ cấu dư nợ tín dụng tại BIDV Vĩnh Phúc (2010-2012)	44
Bảng 3.2: Thu dịch vụ ròng tại BIDV Vĩnh Phúc (2010-2012)	45
Bảng 3.3: Doanh số hoạt động TTQT tại BIDV Vĩnh Phúc.....	47
Bảng 3.4: Kim ngạch xuất nhập khẩu của tỉnh Vĩnh Phúc	49
Bảng 3.5: Doanh số thanh toán XNK của BIDV Vĩnh Phúc.....	49
Bảng 3.6: Doanh số thanh toán nhập khẩu tại BIDV Vĩnh Phúc.....	50
Bảng 3.7: Doanh số thanh toán xuất khẩu tại BIDV Vĩnh Phúc	52
Bảng 3.8: Doanh số thu phí TTQT tại BIDV Vĩnh Phúc.....	54
Bảng 3.9: Doanh thu từ hoạt động KDNT tại BIDV Vĩnh Phúc	55
Bảng 3.10: Doanh số thanh toán chuyển tiền đi tại BIDV Vĩnh Phúc	58
Bảng 3.11: Doanh số thanh toán chuyển tiền đến tại BIDV Vĩnh Phúc.....	59
Bảng 3.12: Doanh số thanh toán nhờ thu tại BIDV Vĩnh Phúc	61
Bảng 3.13: Tình hình thanh toán L/C nhập khẩu.....	63
Bảng 3.14: Tình hình thanh toán L/C xuất khẩu.....	65
Bảng 3.15: Kết quả điều tra đối với doanh nghiệp	68
Bảng 3.16: Kết quả điều tra đối với ngân hàng	69
Bảng 3.17: Đánh giá về chất lượng sản phẩm thanh toán quốc tế tại BIDV Vĩnh Phúc	70
Bảng 3.18: Đánh giá về năng lực phục vụ của ngân hàng.....	71
Bảng 3.19: Đánh giá về cơ sở vật chất, phương tiện thiết bị phục vụ của ngân hàng.....	72
Bảng 3.20: Doanh số mua bán ngoại tệ tại BIDV Vĩnh Phúc.....	77

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1. Mô hình đánh giá hoạt động thanh toán quốc tế tại BIDV Vĩnh Phúc.....	32
Hình 3.1: Thị phần hoạt động TTQT của các NHTM trên địa bàn năm 2012	82